

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

**Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - De Peereboom te
LEDEGEM**

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 19224

Instelling Vrije Basisschool - De Peereboom

Directeur Martine CLARYSSE

Adres Hugo Verriestlaan 49 - 8880 LEDEGEM

Telefoon 056-50.95.42

Fax 056-50.49.17

E-mail directie.ledegem@moorsledegem.be

Website www.moorsledegem.be

Bestuur van de instelling VZW VBS Moorsledegem

Adres Plaats 29 - 8890 MOORSLEDE

Scholengemeenschap MOORSLEDEGEM

Adres Plaats 29 - 8890 MOORSLEDE

CLB Vrij CLB Roeselare

Adres Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE

Dagen van het opvolgingsbezoek 30-11-2015

Einddatum van het opvolgingsbezoek 30-11-2015

Datum bespreking verslag met de instelling 15-12-2015

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Hendrik D'HULSTER

Teamleden Peter DE CLERCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
3.2 Lager onderwijs: Nederlands	6
3.3 Lager onderwijs: muzische vorming.....	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG	9

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 05-11-2012 tot 08-11-2012 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 08-11-2015 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands

muzische vorming

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. Het ontwikkelingsaanbod sluit aan bij de visie en de ontwikkelingsinhouden van het leerplan. De activiteiten streven doelen na uit alle domeinen van het leergebied. De klasinrichting en het materialenaanbod stimuleren het actief leren. De kleuters krijgen een brede vorming binnen een positief stimulerend klasklimaat.

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Interne expertise

Het schoolbeleid stelde een gedetailleerd stappenplan op om het tekort weg te werken. Daarbij was er veel aandacht voor een visieontwikkeling. Het team verkende de visie op goed kleuteronderwijs uit een bronnenboek van de onderwijskoepel. De krachtlijnen van de leerplannen Nederlands werden herhaald. Het resultaat van deze acties zijn terug te vinden in een vernieuwende planningsmethodiek van het ontwikkelingsaanbod en vooral in de uitvoering ervan.

Curriculum

Onderwijsaanbod

Referentiekader

Planning

Evenwichtig en volledig

Samenhang

Brede harmonische vorming

Actief leren

Het ontwikkelingsaanbod is doelgericht. De kleuteronderwijzers selecteren bij de planning van een belangstellingscentrum twee dominant na te streven ontwikkelingsaspecten. In het klasdagboek selecteren ze bij de activiteit een passende fase uit een ontwikkelingslijn en ook leerplandoelen. Ze zorgen ervoor dat de vier ervaringssituaties in hun planning voorkomen met passende activiteiten. Door deze werkwijze is er meer eenheid in het leerkrachtenteam over de inhoudelijke voorbereiding. Op vormelijk vlak zijn er wel nog verschillen.

De kleuteronderwijzers streven de volledigheid van het decretale ontwikkelingsaanbod na. Ze noteren op een overzichtsblad de nagestreefde dominante ontwikkelingsaspecten en ze zorgen ervoor dat bijna alle ontwikkelingsaspecten voldoende aan bod komen. De digitale agenda laat toe dat de teamleden kunnen nagaan welke leerplandoelen aan bod zijn gekomen en welke niet. Die bewaking met het oog op bijsturing gebeurt niet bij alle kleuteronderwijzers even intentioneel.

Het ontwikkelingsaanbod is voldoende evenwichtig. Ten opzichte van de doorlichting in november 2012 zijn er meer inspanningen om de communicatieve vaardigheden te ontwikkelen. Dat komt onder andere door de werkvormen waarbij er nu meer aandacht is voor het werken in kleine groepjes. Het aanbod in de boeken- en luisterhoeken is verbeterd. Er is nu meer besef dat de taalontwikkeling in alle activiteiten een prioritair na te streven doel is.

Er zijn inspanningen om voor elk vast belangstellingscentrum een streefwoordenschat op te maken. Het beleid voor die woordenschatontwikkeling is nog aan verfijning toe. De afspraken over de woordsoorten en de methodieken zijn minimaal.

De meeste kleuteronderwijzers bieden de kleuters kansen om op een actieve wijze te ontwikkelen. Ze stappen meer en meer af van klassikale activiteiten en bieden opdrachten aan in verschillende deelgroepen. Door de afwisseling van verschillende ervaringssituaties is er nu meer evenwicht tussen een gestuurde en ontwikkelingsgerichte kleuterdidactiek. De observaties toonden aan dat de opdrachten uitdagend zijn en kansen bieden tot zelfstimulering.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Het kleuterteam kiest bewust voor kleutergroepen met twee verschillende leeftijden. Dat doet ze vanuit een weloverwogen schooleigen visie. De differentiatie van het ontwikkelingsaanbod is niet terug te vinden in de planningsdocumenten. De activiteiten en de materialenkeuze zijn wel aangepast aan de verschillen in de ontwikkelingsfase.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De klasinrichting is aangepast aan de visie op goed kleuteronderwijs. De meeste klassen hebben tal van verzorgde en gezellige speelwerkplekken met een gestructureerd materiaalenaanbod. De kleuteronderwijzers verrijken de hoeken met materialen die in relatie staan tot het thema en die kansen bieden tot interactieve taalstimulering. De ontluikende geletterdheid krijgt kansen door het vele gebruik van symbolen en pictogrammen. De gevisualiseerde stappenplannen ontwikkelen het leesproces.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
*Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem*

Er zijn op schoolniveau weinig afspraken over de observatie- en evaluatiemethodiek. De meeste kleuteronderwijzers noteren losse vaststellingen in een schriftje. Ze kunnen geen gestructureerde observaties aantonen van de verschillende aspecten van de taalontwikkeling.

De teamleden gaan nauwelijks op het einde van de belangstellingscentra na in welke mate de kleuters de vooropgestelde doelen hebben bereikt. De beheersing van de streefwoordenschat wordt niet geëvalueerd.

De kleuteronderwijzers beoordelen in het volgsysteem de taalontwikkeling met een kleurencode. De beoordeling is bijna uitsluitend gebaseerd op een intuïtief aanvoelen. Er zijn geen afspraken over de onderliggende taalaspecten en over de criteria.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

De kleuteronderwijzers streven een brede basiszorg na door de basisdidactiek te verzorgen en de kleuters te laten ontwikkelen in een positief en veilig klasklimaat.

In de fase van de verhoogde zorg gaan remediërende activiteiten in kleine groepjes door. Dan krijgen kleuters een aanbod om sommige vaststellingen uit de voorbije dagen te remediëren. De overlegmomenten bieden de basis voor de extra zorginitiatieven van de zorgleerkracht. De planmatigheid van de verhoogde zorg is niet terug te vinden in het volgsysteem.

3.2 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied Nederlands. Het onderwijsleeraanbod is conform aan het leerplan en is gradueel opgebouwd. Het biedt alle domeinen van het leergebied voldoende evenwichtig aan. Het onderwijs draagt bij tot een brede vorming. De evaluatiepraktijk is evenwichtig. Er zijn kwaliteitsvolle acties binnen de basiszorg.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

Het schoolbeleid stelde een gedetailleerd stappenplan op om het tekort weg te werken. Daarbij was er veel aandacht voor een visieontwikkeling. De krachtlijnen van de leerplannen Nederlands werden herhaald. De directeur volgt het onderwijs tot op de klasvloer op.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Het onderwijsleeraanbod is leerplangericht. Het team koos ervoor om na de doorlichting in november 2012 een vernieuwd onderwijsleerpakket te gebruiken. Ze onderzochten of het pakket in voldoende mate de leerplandoelen realiseert. Alle onderwijzers gebruiken het nu zeer consequent, waardoor ze erin slagen om het volledig leerstofpakket aan te bieden. De outputresultaten tonen aan dat leerlingenprestaties op het einde van de basisschool voor de meeste domeinen voldoen. Het beleid onderneemt acties om de tegenvallende resultaten voor 'begrijpend lezen' weg te werken.

Het onderwijsleeraanbod vertoont voldoende samenhang. Door het gebruik van een identiek onderwijsleerpakket is er verticale samenhang van de leerinhouden en is er continuïteit van methodiek en strategieën.

Er is een evenwichtig aanbod van de verschillende domeinen. In tegenstelling tot de doorlichting in november 2012 bieden de onderwijzers nu meer opdrachten aan om de mondelinge en communicatieve vaardigheden te stimuleren. Alle lessen van spreken, luisteren en creatief schrijven uit het onderwijsleerpakket komen nu in het onderwijsaanbod voor. De lessen taalbeschouwing sluiten aan bij de visie van het leerplan.

Er is een voldoende brede vorming. Er is nu onder andere meer continuïteit in de leesbevorderende initiatieven over de groepen heen.

De leerkrachten bieden meestal de werk- en groeperingsvormen uit de didactische handleiding van het onderwijsleerpakket aan. Daardoor is het taalonderwijs meer interactief.

Materieel beheer
Uitrusting
Leermiddelen

Het beleid kocht al het noodzakelijke materiaal van het onderwijsleerpakket aan. Het boekenaanbod in de klasbibliotheken is vernieuwd en uitgebreid.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Gericht op bijsturing

De evaluatiemethodiek is evenwichtig en representatief. De onderwijzers gebruiken daarvoor consequent de voorstellen van het onderwijsleerpakket. Ze evalueren naast de meer technische aspecten ook de mondelinge en communicatieve vaardigheden.

De meeste onderwijzers maken na sommige evaluaties een foutenregistratie op. De bevindingen geven aanleiding tot remediërende en verrijkende opgaven.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Zorg

De onderwijzers bieden de differentiatievoorstellen van het onderwijsleerpakket aan binnen de basiszorg. Structureel voorzien ze voldoende lesmomenten om kinderen te remediëren. Ze maken gebruik van de ICT-mogelijkheden om hen te ondersteunen.

Binnen de verhoogde zorg krijgen sommige kinderen compenserende maatregelen. De planmatigheid van de verhoogde zorg is niet terug te vinden in het volgsysteem.

3.3 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling bereikt in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied muzische vorming. Het onderwijsleeraanbod is conform aan de inhoud en de visie van het leerplan. Het biedt alle domeinen van het leergebied voldoende evenwichtig aan. Het onderwijs draagt bij tot een harmonische vorming. De evaluatiemethodiek is een voorbeeld van goede praktijk.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Interne expertise

Het schoolbeleid stelde een gedetailleerd stappenplan op om het tekort weg te werken. Daarbij was er veel aandacht voor een visieontwikkeling. De krachtlijnen van de leerplannen muzische vorming werden herhaald. De directeur volgt het onderwijs tot op de klasvloer op.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Brede harmonische vorming

Het onderwijsleeraanbod sluit aan bij de inhoud en de visie van het leerplan. Het team besliste vrij snel na de doorlichting in 2012 om een onderwijsleerpakket voor muzische vorming te gebruiken. De onderwijzers kunnen voor hun klas aantonen dat het aanbod in overeenstemming is met de verschillende deelleerplannen van het leergebied. Allen bieden het pakket volledig aan. Ze laten zich leiden door de didactische en methodologische wenken van de handleiding. De basisvisie van 'beschouwen' en 'creëren' is in bijna alle lessen van toepassing. Er is een goed evenwicht tussen een product-

en procesgericht onderwijs.

Het onderwijs is voldoende evenwichtig. Waar voorheen vooral de focus lag op beeld en muziek, kunnen de onderwijzers nu aantonen dat alle domeinen van het leergebied in het jaarprogramma voorkomen. Door de samenwerking met een academie en het bijwonen van culturele voorstellingen is er een brede harmonische vorming.

Er is een initiatief om het leerlingenwerk te verzamelen in een portfolio dat doorstroomt over alle groepen heen. Veel realisaties zijn ook te bezichtigen op de website van de school. De integratie van media-middelen binnen muzische vorming is in de meeste klassen voortreffelijk.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

Het beleid leverde een inspanning om alle noodzakelijke materialen van het onderwijsleerpakket aan te kopen. De ICT- en andere mediamiddelen zijn ruim aanwezig.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

De evaluatie is doelgericht en evenwichtig. Na elk thema voorziet de leerkracht een evaluatie waarbij de kinderen ook uitgenodigd worden tot zelfreflectie. De evaluatie is gericht op de doelen die bij het begin van de lessen werden meegedeeld. Daarbij is er aandacht voor procesmatige als productgerichte doelen. Alle domeinen van het leergebied komen aan bod. De resultaten worden met scores in een apart rapport aan de ouders meegedeeld.

De evaluatiemethodiek is een voorbeeld van goede praktijk.

Begeleiding

Leerbegeleiding

Zorg

De ouders krijgen een betrouwbaar beeld van de muzische ontwikkeling van de leerlingen. De muzische lessen verhogen voor meerdere kinderen hun gevoel van welbevinden en dragen bij tot de sociale ontwikkeling.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Hendrik D'HULSTER de inspecteur-verslaggever	Martine CLARYSSE de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	